

OPERATIVNI PROGRAM ZA HRANU I/ILI OSNOVNU MATERIJALNU POMOĆ

1. ODREĐIVANJE

Država članica	Republika Hrvatska
Instrument za konvergenciju i konkurentnost	2014HR05FMOP001
Naslov	Operativni program za hranu i osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014. - 2020.
Verzija	1.1
Prva godina	2014.
Posljednja godina	2020.
Prihvatljivo od	1. prosinca 2013.
Prihvatljivo do	31. prosinca 2023.
Broj odluke Europske komisije	
Datum odluke Europske komisije	

2. ODREĐENJE PROGRAMA

2.1 Stanje

Određivanje i opravdanje materijalne(-ih) deprivacije(-a) koja(-e) će se rješavati

Hrvatska je socijalna država i dužna je omogućiti zadovoljenje osnovnih životnih potreba svim socijalno osjetljivim skupinama. Glavni cilj socijalne politike je poboljšati položaj najpotrebitijih osoba, a prioritet je smanjenje siromaštva stvaranjem uvjeta za gospodarski rast i razvoj, aktivnu politiku zapošljavanja i razvoj ljudskih potencijala. Globalna kriza značajno je utjecala na Hrvatsku, uzrokujući porast nezaposlenosti i pad BDP-a, što je nepovoljno utjecalo na državno gospodarstvo. U 2013. godini stopa nezaposlenosti u Hrvatskoj iznosila je 16,6 % ¹ (udio dugotrajno nezaposlenih je 63,7 % od svih nezaposlenih osoba). Povećao se i broj osoba koje primaju socijalnu pomoć, u prosincu 2013. iznosio je 113.538 osoba, od čega je 52.132 (45,98 %) ² bilo radno sposobno. Također se povećao broj osoba koje rade, a ne primaju plaću i broj obitelji sa zaposlenim članovima s nižim dohotkom. Hrvatska je među država članicama EU koje imaju najveći broj osoba u riziku od siromaštva. . Stopa rizika od siromaštva za zemlje EU-28 iznosila je 16,7 % (nakon socijalnih transfera). U Hrvatskoj je stopa rizika od siromaštva 2013. iznosila 19,5 %. Uklanjanjem socijalnih transfera iz prihoda raste postotak osoba u riziku od siromaštva na stopu od 29,7 % ³. U 2013. godini stopa rizika od siromaštva za nezaposlene u Hrvatskoj je iznosila 43,2 %, za umirovljenike 18,4 %, za zaposlene osobe 6,2 % ⁴, a za djecu i mlade mlade od 18, 29,3 % ⁵. Beskućništvo je u Hrvatskoj također postalo rastući problem. Beskućnici su tek nedavno definirani kao posebna kategorija u Zakonu o socijalnoj skrbi (NN 57/11.). U 2013. godini je postojalo 12 prenoćišta i sigurnih kuća za beskućnike sa smještajnim kapacitetima za 400 beskućnika. Nedostatak hrane je prepoznat kao jedan od najtežih problema. U 2012. godini, 16,2 % stanovništva nije moglo svakog drugog dana osigurati obrok s mesom, piletinom, ribom ili istovrijedan vegetarijanski obrok. Od 20 % predškolske djece koja žive u siromaštvu (više od 60.000), više od 40 % ⁶ nema svakog drugog dana primjeren obrok. Ovaj je problem prepoznat i među školskom djecom. Stopa materijalne deprivacije u Hrvatskoj, iznosila je 35,3 % u 2012. godini (stopa materijalne deprivacije pokazuje postotak osoba koje žive u domaćinstvima koja ne mogu osigurati, isključivo zbog materijalnih razloga, barem 3 od 9 pokazatelja materijalne deprivacije), a 15,4 % osoba u živjelo je u teškoj materijalnoj deprivaciji te nisu mogli zadovoljiti ni osnovne potrebe. Europska komisija je u Specifičnim preporukama za države članice (SPDČ) navela potrebu da se ojača djelotvornost i transparentnost sustava socijalne zaštite daljnjom konsolidacijom naknada, ujednačenjem kriterija prihvatljivosti i poboljšanjem djelotvornosti i primjerenosti socijalnih naknada njihovim boljim ciljanjem. Sustav socijalne skrbi prolazi kroz ključne strateške i strukturalne administrativne promjene, poput uspostave Jedinog novčanog

¹ Priopćenje, Hrvatski zavod za statistiku, Radna snaga u Republici Hrvatskoj u drugom kvartalu 2014, 9.2.7/2.

² Godišnje statističko izvješće o pravima socijalne skrbi u 2013. godini, Ministarstvo socijalne politike i mladih, www.mspm.hr

³ Priopćenje, Hrvatski zavod za statistiku, Pokazatelji siromaštva u 2013, prethodni podaci, 14.1.1, 30.10.2014.

⁴ Priopćenje, Hrvatski zavod za statistiku, Pokazatelji siromaštva u 2013, prethodni podaci. 14.1.1, 30.10.2014.

⁵ Prvo izdanje, Hrvatski zavod za statistiku, Pokazatelji siromaštva u 2012, konačni rezultati, 14.1.2., 17.12. 2013.

⁶ Istraživanje UNICEF-a: Siromaštvo o materijalna dobrobit predškolske djece u Republici Hrvatskoj 2013. godine

centra i racionalizacije naknada. Te promjene će se postići nizom reformskih mjera uključenih u Nacionalni program reformi 2014. Kako bi odgovorila na SPDČ, Strategiju Europa 2020, i rastući problem siromaštva, Hrvatska je usvojila Strategiju borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2014. - 2020, s ciljem smanjenja broja siromašnih osoba za 150 000. Iako su postojeći nacionalni programi održivi i kontinuirani, sredstva su ograničena. Državna potrošnja za socijalnu zaštitu je značajno ispod EU prosjeka (20,6 % BDP-a u Hrvatskoj u usporedbi s 29,1 % u EU 2012.), a manji udio odnosi se na socijalnu pomoć i roditeljske naknade. Fond europske pomoći za najpotrebitije (Fond) će predstavljati dodanu vrijednost postojećim nacionalnim programima jer će pomoć biti dostupna većem broju korisnika, ne samo nezaposlenima i korisnicima socijalne skrbi, već i onima koji ne mogu ostvariti prava iz sustava socijalne skrbi zbog dohodovnog cenzusa. Hrvatska će distribuirati školsku opremu djeci školske dobi kao dio njihovih specifičnih potreba vezanih uz školovanje.

Vrste materijalne(-ih) deprivacije(-a) zadržane(-ih) za OP

MD1 - Nedostatak hrane

MD2 - Nedostatak osnovne materijalne pomoći

2.2 Materijalna deprivacija koja će se rješavati

Vrsta materijalne deprivacije: MD1 – Nedostatak hrane

2.2.1 Opis

Jedan od oblika materijalne deprivacije kojim se ovaj OP bavi je nedostatak hrane. Sredstva će biti alocirana Posredničkom tijelu - Ministarstvu socijalne politike i mladih, koje će provesti otvorene pozive za odabir partnerskih organizacija kojima će one biti pozvane da se prijave za provedbu Fonda (pojedinačno ili zajedno s drugim partnerskim organizacijama).

Odabrane partnerske organizacije bit će odgovorne za nabavu hrane, u skladu s nacionalnim pravilima o javnoj nabavi. Također će biti odgovorne za skladištenje, prijevoz i distribuciju hrane krajnjim korisnicima. Svi uvjeti i kriteriji bit će definirani u ugovorima potpisanim između Posredničkog tijela i odabranih partnerskih organizacija.

Partnerske organizacije će distribuirati hranu, ili u obliku obroka, ili u obliku paketa hrane:

U prostorijama partnerskih organizacija; i/ili

U skloništima za beskućnike; i/ili

U školama, za školsku djecu koja žive u siromaštvu; i/ili

U domovima osoba/obitelji koje žive u siromaštvu, poput: starijih osoba, osoba s invaliditetom, osoba koje žive u udaljenim područjima i teško su dostupne.

Osim distribucije hrane, partnerske će organizacije, uz iznimku škola, biti zadužene i za pružanje popratnih mjera koje se financiraju sredstvima iz Fonda, poput:

- savjetovanja o uravnoteženoj prehrani,

- savjetovanja o financijskoj pismenosti,

- savjetovanja o zdravstvenoj skrbi, osobnoj higijeni i higijeni prostora,
- savjetovanja o odgoju, obrazovanju i zdravstvenoj skrbi djece.

Popratne mjere pružit će se primateljima pomoći u raznim oblicima, poput: savjetovanja, radionica, letaka, brošura itd.

Ovaj je popis samo indikativan i partnerske organizacije će moći predložiti druge prikladne popratne mjere koje zadovoljavaju potrebe najpotrebitijih osoba. Sadržaj i način provođenja popratnih mjera odobrit će Posredničko tijelo. Partnerske organizacije predlagat će popratne mjere, ili same, ili u suradnji s drugim organizacijama.

2.2.2 Nacionalni programi

Pravni okvir kojim se definiraju nacionalni programi vezani uz probleme siromaštva i materijalne deprivacije uključuje ponajprije Zakon o socijalnoj skrbi (ZSS) (NN 157/13) i Zakon o humanitarnoj pomoći (ZHP) (NN 128/10). Temeljem ZSS-a, veliki gradovi i gradovi sjedišta županija dužni su, sukladno financijskim mogućnostima, poticati i osigurati građanima na svom području druge oblike materijalne pomoći kao što je prehrana u pučkim kuhinjama osobama koje primaju zajamčenu minimalnu naknadu. Ako veliki gradovi i gradovi sjedišta županija nisu u mogućnosti osigurati sredstva za prehranu u pučkim kuhinjama, u financiranju navedenih pomoći i usluga će sudjelovati i jedinice područne (regionalne) samouprave u skladu sa svojim financijskim mogućnostima.

U Hrvatskoj, u skladu sa ZHP-om, humanitarna pomoć jesu prikupljena materijalna i financijska dobra, psihosocijalna pomoć i humanitarne aktivnosti u cilju zaštite i spašavanja žrtava prirodnih katastrofa i žrtava kriza izazvanih ljudskim djelovanjem, kao i prikupljena materijalna i financijska dobra koja se pružaju socijalno osjetljivim skupinama u cilju podmirivanja osnovnih životnih potreba.⁷ Sukladno tome, humanitarna pomoć u Hrvatskoj neprekidno se pruža najpotrebitijima.

Na temelju ZHP-a, MSPM prikuplja podatke o humanitarnim organizacijama. Dana 2. lipnja 2014. godine u evidenciji je bilo 290 pravnih osoba na području Republike Hrvatske kojima je do tada izdano rješenje za prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći. Uz pružanje pomoći na nacionalnoj razini, pomoć u distribuciji hrane (npr. paketi hrane) pružaju i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Fond će predstavljati dodanu vrijednost postojećim nacionalnim programima, povećanjem opsega pomoći, pružat će pomoć većem broju najpotrebitijih osoba, istovremeno poštujući načela dostojanstvenog postupanja, antidiskriminacije, jednakosti spolova i jednakih mogućnosti, pogotovo za djecu.

Vrsta materijalne deprivacije: MD2 – Nedostatak osnovne materijalne pomoći

2.2.1 Opis

Oblik materijalne deprivacije kojim se također bavi ovaj OP je nedostatak osnovne materijalne pomoći.

⁷ Zakon o humanitarnoj pomoći (NN 128/10), čl. 2.

Sredstva će biti alocirana Posredničkom tijelu - Ministarstvu socijalne politike i mladih, koje će provesti otvorene pozive za odabir partnerskih organizacija, kojima će one biti pozvane da se prijave za provedbu Fonda (pojedinačno ili zajedno s drugim partnerskim organizacijama).

Odabrane partnerske organizacije će biti odgovorne za nabavu osnovne materijalne pomoći, u skladu s nacionalnim pravilima o javnoj nabavi. Također će biti odgovorne za skladištenje, prijevoz i distribuciju osnovne materijalne pomoći primateljima pomoći. Svi će ti elementi biti definirani u ugovorima koje potpisuju odabrane partnerske organizacije i Posredničko tijelo.

Roba će biti distribuirana u skladu s člankom 2. stavkom 1. Uredbe.

Indikativno će obuhvaćati sljedeće:

- školski pribor i školsku opremu (uključujući sportsku opremu za potrebe nastave) za djecu koja žive u siromaštvu, polaznike obveznog školovanja.
- higijenske proizvode i ostale osnovne potrepštine (npr. posteljina, ručnici, pokrivači) za osobe/obitelji koje žive u siromaštvu, beskućnike.

Raspodjela prema vrstama osnovne materijalne pomoći:

- školski pribor i oprema: u prostorijama partnerskih organizacije putem roditelja, u domovima djece koja žive u siromaštvu od strane partnerske organizacije (npr. za djecu koja žive na udaljenim područjima i teško su dostupna)
- higijenski proizvodi i ostale osnovne potrepštine: u prostorijama partnerskih organizacija, u domovima osoba/obitelji koje žive u siromaštvu od strane partnerske organizacije (npr. za osobe/obitelji koje žive na udaljenim područjima i teško su dostupni)

Osim raspodjele osnovnih materijalnih potrepština, partnerske organizacije će također provoditi popratne mjere financirane sredstvima iz Fonda, poput:

- savjetovanja na temu zdravstvene skrbi, osobne higijene i higijene prostora,
- savjetovanja vezanog za odgoj, obrazovanje i zdravstvenu skrb djece,
- savjetovanja o financijskoj pismenosti.

Popratne će se mjere pružiti krajnjim korisnicima savjetovanjem, radionicama, letcima i brošurama.

Ovaj je popis samo indikativan i partnerske organizacije će moći predložiti druge primjerene popratne mjere koje zadovoljavaju potrebe najpotrebitijih osoba, i oblike kojima će se pružiti te mjere. Sadržaj i način provođenja popratnih mjera odobrit će Posredničko tijelo. Partnerske organizacije predlagat će popratne mjere, ili same, ili u suradnji s drugim organizacijama.

2.2.2 Nacionalni programi

Postojeće metode za rješavanje ove vrste materijalne deprivacije u Hrvatskoj su propisane već spomenutim ZHP-om i ZSS-om.

U Hrvatskoj se takva pomoć pruža pomoću jednokratnih naknada za osobe/obitelji koje nemaju dostatna sredstva da zadovolje osnovne životne potrebe. Te su osobe registrirane u Centrima za socijalnu skrb (CZSS) kao korisnici socijalne skrbi. Jednokratna naknada je poseban oblik financijske ili materijalne podrške pojedincima ili obiteljima koje zbog trenutačnih materijalnih teškoća na koje nisu mogli ili ne mogu utjecati, ne mogu zadovoljiti određene osnovne životne potrebe, poput rođenja ili obrazovanja djeteta, bolesti ili smrti člana obitelji, prirodne nepogode, nabave osnovnih kućanskih predmeta, potrebne odjeće ili obuće itd.

Jednokratna naknada je poseban oblik financijske ili materijalne podrške pojedincima ili obiteljima koje zbog trenutačnih materijalnih teškoća na koje nisu mogle ili ne mogu utjecati, ne mogu zadovoljiti određene osnovne životne potrebe, poput rođenja ili obrazovanja djeteta, bolesti ili smrti člana obitelji, prirodne nepogode, nabave osnovnih kućanskih predmeta, potrebne odjeće ili obuće itd.

Tablica 1. u popratnoj dokumentaciji pokazuje broj isplaćenih jednokratnih naknada po županiji iz godišnjeg izvješća MSPM-a za 2012. godine.

Hrvatska je odlučila ne odvajati vrste materijalne deprivacije u skladu s postojećim nacionalnim programima i odabrat će partnerske organizacije koje će osigurati da najpotrebitije osobe budu obuhvaćene ovim OP-om.

Nadalje, osobe koje nisu korisnici socijalne skrbi, registrirani pri Centrima za socijalnu skrb, a posebno oni koji su teško dostupni, dobivaju različite oblike pomoći i podrške putem humanitarnih akcija te redovitog prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći vezano uz osnovne materijalne potrepštine u skladu s čl. 2 ZHP-a.

Uz nacionalne programe pomoći, pomoć najpotrebitijim skupinama pružaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. OCD-ovi kao pružatelji socijalnih usluga predstavljaju veliku pomoć i vrijednost u području socijalne skrbi i doprinose socijalnom uključivanju i koheziji zajednice.

2.3 Ostalo

Osim nacionalnih programa, potpora se pruža pomoću:

Sheme 'školsko voće' u kojoj učenici osnovnih škola barem jednom tjedno dobiju voćnu užinu. Školske godine 2013./2014. uključeno je 330.889 učenika iz 884 hrvatske osnovne škole.

Troškove od 1,9 milijuna eura najvećim dijelom (90 %) financira EAGF (Europski fond za garancije u poljoprivredi) a sudjelovanje Hrvatske je 10 %.

Socijalne trgovine diljem Republike Hrvatske dijele higijenske i kućanske potrepštine, koje su prikupljene u trgovačkim centrima u kojima se, prema sporazumu, nalaze košare u koje kupci mogu ostaviti neki proizvod, ili osobe mogu donijeti donacije hrane osobno u socijalnu trgovinu.

3. PROVEDBA

3.1 Određivanje najpotrebitijih osoba

Kriterije određivanja najpotrebitijih osoba, unutar relevantnih ciljnih skupina, odredit će partnerske organizacije.

Prije primjene tih kriterija za stvarnu distribuciju pomoći, te kriterije mora odobriti Posredničko tijelo.

3.2 Odabir operacija

Posredničko tijelo – Ministarstvo socijalne politike i mladih objavit će otvoreni poziv za dostavljanje ponuda za nabavu i distribuciju hrane i/ili osnovne materijalne pomoći.

Partnerske organizacije bit će odgovorne za nabavu, skladištenje, prijevoz i distribuciju hrane i/ili osnovne materijalne pomoći primateljima pomoći. Odgovornosti će biti određene u ugovorima između Posredničkog tijela i odabranih partnerskih organizacija.

Predviđene su sljedeće operacije:

- Operacije tipa 1: Nabava, transport, skladištenje i distribucija hrane i / ili osnovne materijalne pomoći
- Operacije tipa 2: Tehnička pomoć

Sve operacije ispunit će zahtjeve članaka 5. st. 11., čl. 5. st. 12., čl. 5. st. 13., čl. 5. st. 14., čl. 22., 23. 26. i 32. st. 3. Uredbe o Fondu europske pomoći za najpotrebitije.

Posebni kriteriji za operacije tipa 1:

- Operaciju je predložila prihvatljiva partnerska organizacija, ili više partnerskih organizacija
- Zemljopisna pokrivenost
- Primjerenost provedbe aktivnosti
- Prikadnost i proporcionalnost predloženog proračuna u odnosu na broj korisnika i njihove potrebe.

Posebni kriteriji za operacije tipa 2:

- Operacija pridonosi učinkovitoj provedbi Operativnog programa s ciljem smanjenja administrativnog opterećenja.

3.3 Odabir partnerskih organizacija

Partnerska organizacija može dostaviti ponudu sama, ili u suradnji s drugim organizacijama. U slučaju suradnje više organizacija, mora se odrediti vodeća organizacija, koja će biti zadužena za nabavu hrane i / ili osnovne materijalne pomoć, i koja će predati prijedlog u ime svih organizacija.

Pri odabiru partnerske organizacije za provedbu primjenjuju se sljedeći kriteriji:

- partnerska organizacija je javno tijelo ili neprofitna organizacija;
- partnerska organizacija ima rješenje kojim se odobrava prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći (u skladu s čl. 5. Zakona o humanitarnoj pomoći) i ispunila je svoje obveze temeljem tog rješenja;
- aktivnosti partnerske organizacije namijenjene su socijalno osjetljivim skupinama;
- partnerska organizacija ima iskustvo u provedbi aktivnosti distribucije hrane i/ili osnovne materijalne pomoći primjereno aktivnostima koje će se provoditi;
- partnerska organizacija ima razvijene organizacijske i operativne sposobnosti za distribuciju hrane i/ili osnovne materijalne pomoći, pojedinačno ili u partnerstvu, te provedbu popratnih mjera samostalno ili u suradnji s drugom partnerskom/im organizacijom/ama;
- vodeća partnerska organizacija ima razvijene kapacitete za provedbu javne nabave u skladu s važećim zakonodavstvom Republike Hrvatske ili ima jasan akcijski plan za osiguranje takvih sposobnosti, u kontekstu nabave hrane.

U slučaju podjele hrane u školama:

- partnerska organizacija mora biti javna škola
- lokacija škole, s obzirom na indeks razvijenosti
- postotak siromašne djece upisane u obvezni školski obrazovni program.

3.4 Usklađenost s Europskim socijalnim fondom (ESF)

Republika Hrvatska promiče socijalnu koheziju te putem korištenja Fonda pridonosi ublažavanju posljedica socijalne isključenosti i siromaštva, a sve u skladu s ciljevima Strategije Europa 2020. Isto tako, cilj ESF-a je smanjiti razliku u životnom standardu i blagostanju u državama članicama Europske unije i njihovim regija te promicanje gospodarske i socijalne koheziju, također u skladu sa Strategijom Europa 2020.

Potpورا koja će se pružati putem Fonda nadopunjavat će aktivnosti financirane iz ESF-a na način da će sredstva Fonda biti namijenjena osobama koje žive u ekstremnom siromaštvu, osobama koje su često predaleko od tržišta rada, ali i onima koje su u riziku od siromaštva, a nisu obuhvaćeni socijalnom pomoći zbog dohodovnog cenzusa. Oni će dobiti hranu, i/ili osnovnu materijalnu pomoć iz Fonda, a aktivnosti socijalnog uključivanja biti će financirane iz ESF-a.

Operativni program ESF-a "Učinkoviti ljudski potencijali" usmjeren je na suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti kroz razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi u zajednici za ranjive skupine, za sprečavanje institucionalizacije i pružanje podrške procesu deinstitucionalizacije, kao i promicanje tržišta rada i socijalne integracije ranjivih skupina. Stoga će se sredstva Fonda koristiti za osiguravanje hrane i osnovnih životnih potrepština, jer je zadovoljavanje osnovnih životnih potreba često preduvjet za uključivanje u sve druge aktivnosti, kao što su trening, savjetovanje, traženje zaposlenja i slično

Popratne mjere bit će usko povezane s distribucijom hrane i /ili osnovne materijalne pomoći, dok aktivnosti iz ESF-a imaju za cilj bolju socijalnu uključenost.

Nadalje, nadležna tijela koja čine sustav upravljanja i kontrole korištenja sredstava iz Fonda-a ujedno su i tijela koja čine sustav upravljanja i kontrole korištenja sredstava iz ESF-a za OP "Učinkoviti ljudski potencijali". Slijedom navedenog, sva nadležna tijela uključena u sustav, a primarno Upravljačko tijelo, poduzimat će mjere koje su važne za osiguravanje komplementarnosti s ESF-om i za sprečavanje preklapanja i dvostrukog financiranja operacija. Jedna od najznačajnijih mjera u tom smislu jest sustav praćenja za potrebe provedbe OP-a u okviru ESF-a, koji će, između ostalog, omogućiti provedbu praćenja i redovitog izvješćivanja o napretku na kvartalnoj i godišnjoj razini. Važnu ulogu nadzora također će imati i Nadzorni odbor za ESF za razdoblje od 2014. do 2020., a kada započne provedba Fonda -a, podnositi će se izvješća o provedbi mjera financiranih kroz Operativni program za hranu i osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje od 2014. do 2020. s ciljem praćenja dodane vrijednosti Fonda.

Operacije planirane putem Fonda trebaju pridonijeti smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti, kroz usmjeravanje na utvrđene vrste materijalne deprivacije (nedostatak hrane, nedostatak osnovne materijalne pomoći) kod najpotrebitijih korisnika.

Prilikom odobravanja sadržaja popratnih mjera, Posredničko tijelo će provjeravati postoje li preklapanja s aktivnostima sufinanciranim iz ESF-a kako bi se izbjeglo dvostruko financiranje.

3.5 Institucionalni okvir

Upravljačko tijelo: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Uprava za koordinaciju programa i projekata Europske unije u području rada i socijalne sigurnosti; Sektor za programiranje, praćenje i vrjednovanje programa i projekata Europske unije; Služba za praćenje i vrjednovanje

Tijelo za ovjeravanje i plaćanje: Ministarstvo financija; Nacionalni fond

Posredničko tijelo: Ministarstvo socijalne politike i mladih, Uprava za socijalnu politiku, strategiju i mlade, Služba za fondove Europske unije

Tijelo za reviziju: Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije (ARPA)

Europska komisija će vršiti isplate Ministarstvu financija, Nacionalnom fondu.

3.6 Praćenje i evaluacija

Praćenje

Upravljačko tijelo je odgovorno za djelotvornu i učinkovitu koordinaciju i provedbu Fonda, upravljanje OP-om te praćenje i evaluaciju.

U cilju praćenja napretka provedbe OP-a, Upravljačko tijelo ima obvezu izrade godišnjih i završnih izvješća o provedbi u skladu s pojedinim delegiranim aktima.

Godišnja i završna izvješća sadržavat će podatke prikupljene na temelju izvješća o napretku koja dostavljaju partnerske organizacije. Partnerske organizacije pružaju relevantne podatke u skladu sa svojim ugovornim obvezama.

Partnerske organizacije podnose izvješća o napretku elektroničkim putem pomoću informacijskog sustava upravljanja, najmanje jednom godišnje. U svrhu prikupljanja podataka, Upravljačko tijelo osigurava uspostavu informacijskog sustava upravljanja za evidentiranje i pohranjivanje podataka o svim operacijama u računalnom obliku. Sustav će biti uspostavljen u skladu s Provedbenim aktom usvojenim od Komisije, temeljem članka 32. stavka 8. Sustav osigurava da se svi podaci nužni za financijsko upravljanje, praćenje, kontrolu, reviziju i evaluaciju prikupljaju i pohranjuju na siguran način.

Kako bi se osigurala raspoloživost zahtijevanih i ažuriranih informacija o napretku OP-a, o sadržaju izvješća provest će se savjetovanje s relevantnim dionicima prije njegova podnošenja Komisiji.

Nadalje, u svrhu učinkovitog sustava praćenja, Upravljačko tijelo organizirat će sastanke s partnerskim organizacijama i relevantnim dionicima najmanje dva puta godišnje, dok će se sastanci u svrhu preispitivanja s Komisijom odvijati na godišnjoj razini, omogućujući ocjenu ostvarenog napretka u provedbi OP-a, uzimajući u obzir godišnje izvješće o provedbi i primjedbe Komisije.

Evaluacija

Evaluacija OP-a, kao važan instrument za cjelovito upravljanje OP-om, koristit će se za procjenu primjerenosti, učinkovitosti i djelotvornosti financijske pomoći, kao i učinka i održivosti ostvarenih rezultata. Evaluacija OP-a financira se iz Tehničke pomoći. Upravljačko tijelo izvršilo je ex ante evaluaciju 1. nacrtu OP-a poslanog na odobrenje Europskoj komisiji. U tekst OP-a uključene su relevantne preporuke kako bi se osigurala koherentnost u ostvarivanju zadanog strateškog cilja. Predviđeno je i vršenje jedne dodatne tematske evaluacije tijekom razdoblja provedbe.

3.7 Tehnička pomoć

1. Funkcioniranje i jačanje administrativne sposobnosti različitih nadležnih tijela za provedbu Operativnog programa:
 - Pokrivanje troškova osoblja radi osiguravanja odgovarajuće provedbe programa;
 - Poboljšanje kvalifikacija osoblja uključenog u provedbu OP-a;
 - Troškovi putovanja i smještaja osoblja uključenog u provedbu OP-a;
 - Neizravni troškovi.

2. Podrška upravljanju i provedbi OP-a:
 - Nabava informacijsko-komunikacijske i uredske opreme, potrošnih materijala i dodatne opreme;
 - Pokrivanje troškova rada s opremom i nabava nužnih licenci i softvera, kao i nabava usluga ICT-a za učinkovitu provedbu programa;
 - Razvoj i održavanje IT sustava projektiranih za podršku OP-a ;
 - Izvođenje radnih postupaka za provedbu programa.
3. Vidljivost, informacijske i komunikacijske aktivnosti:
 - Informativne kampanje;
 - Organiziranje sastanaka, konferencija, događanja i studijskih posjeta;
 - Provedba informacijskih aktivnosti i promocija.
4. Kontrola:
 - Podržavanje aktivnosti unutarnje kontrole;
 - Provjere na licu mjesta;
 - Provjera kvalitete ponuđenih proizvoda.
5. Evaluacija:
 - Pripremanje analiza izvješća, evaluacijskih studija;
 - Financijski troškovi postupka evaluacije.

Aktivnosti se također usmjeravaju na podupiranje i jačanje kapaciteta partnerskih organizacija kroz podršku razvoju i primjeni priručnika o postupanju u kojem su obrađeni svi aspekti provedbe. Nadalje, stalne aktivnosti stručnog usavršavanja posebno su usmjerene na izgradnju kapaciteta u području dobrog financijskog upravljanja, izvješćivanja, javne nabave i nacionalnih propisa povezanih s prikupljanjem i dijeljenjem humanitarne pomoći. Posebna pažnja posvećena je pružanju smjernica i potpore partnerskoj/im organizaciji/ama nadležnoj/ima za nabavu hrane i/ili osnovne materijalne pomoći, posebno u odnosu na javnu nabavu. Također je predviđena i potpora povezana s IT opremom partnerskih organizacija.

Osim toga, aktivnosti će uključivati mjere vidljivosti (razvoj vizualnog identiteta OP-a, internetskih stranica, informativnih brošura, javnih kampanja i drugih mjera) koje će omogućiti obuhvaćenost širokog kruga ciljne populacije.

4. UKLJUČIVANJE DIONIKA

Radi osiguravanja djelotvorne i učinkovite provedbe Fonda, Republika Hrvatska promiče suradnju između nacionalnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, civilnog društva, kao i sudjelovanje svih dionika (Prilog 1.) uključenih u definiranje i provedbu aktivnosti financiranih iz Fonda.

Prilikom pripreme OP-a proveden je proces partnerskih konzultacija. Prateća dokumentacija sadržava popis sudionika užih konzultacija na kojima se raspravljalo o ciljnim skupinama, mehanizmima određivanja kriterija za odabir najpotrebitijih skupina stanovništva, vrstama materijalne pomoći i ulozi partnerskih organizacija u provedbi Fonda.

Nadalje, šire javne partnerske konzultacije provedene su putem mrežne stranice MSPM-a, pri čemu su svi zainteresirani dionici imali priliku dostaviti svoje prijedloge vezane uz korištenje Fonda, odnosno prijedloge ciljnih skupina, vrsta pomoći, mehanizama odabira ciljnih skupina i kako doći do njih. Također su prikupljeni podaci o administrativnim kapacitetima potencijalnih partnerskih organizacija s obzirom na mogućnost provedbe Fonda i njihovo iskustvo vezano uz postupke javne nabave.

Prepoznate su ključne poruke: obzirom na rastuće "urbano siromaštvo", nije moguće isključiti raspodjelu pomoći u velikim gradovima; važnost umrežavanja i koordinacije humanitarnih organizacija u distribuciji pomoći, također i u najudaljenijim područjima Hrvatske; zbog utvrđenog problema "gladne djece u školama", odlučeno je omogućiti pružanje pomoći putem Fonda.

Dionici nisu imali dodatnih primjedbi na tekst prvog nacрта OP-a koji je službeno dostavljen Europskoj komisiji.

5. FINANCIJSKI PLAN

5.1 Plan financiranja operativnog programa u kojem se navodi godišnja obveza Fonda i nacionalno sufinanciranje Operativnog programa (u eurima).

Godina	Fond (a)	Nacionalno sufinanciranje (b)	Javni rashodi (c)	Stopa sufinanciranja (d)=(a)/(c)
2014.	4.927.037,00	869.477,00	5.796.514,00	
2015.	5.025.578,00	886.867,00	5.912.445,00	
2016.	5.126.089,00	904.604,00	6.030.693,00	
2017.	5.228.611,00	922.696,00	6.151.307,00	
2018.	5.333.183,00	941.150,00	6.274.333,00	
2019.	5.439.847,00	959.973,00	6.399.820,00	
2020.	5.548.645,00	979.173,00	6.527.818,00	
Ukupno	36.628.990,00	6.463.940,00	43.092.930,00	85,00

5.2 Plan financiranja s iznosom ukupnih financijskih izdavanja potpore iz operativnog programa za svaku vrstu materijalne deprivacije, kao i pripadajuće popratne mjere (u eurima).

Vrsta materijalne pomoći	Javni rashodi
Tehnička pomoć	2.154.646,00
MD1 - Nedostatak hrane	24.562.970,00
od toga popratne mjere	1.116.498,00
MD2 – Nedostatak osnovne materijalne pomoći	16.375.314,00
od toga popratne mjere	744.332,00
Ukupno	43.092.930,00

Dokumenti

Naziv dokumenta	Vrsta dokumenta	Datum dokumenta	Lokalna referencija	Referencija Komisije	Datoteke	Datum slanja	Poslao
Tablica 1	Prilozi Programu	3. prosinca 2014.		Ares(2014)4 063 8 95	Tablica 1	4. prosinca 2014.	mvakata
Prilog 2	Prilozi Programu	3. prosinca 2014.		Ares(2014)4 063 8 95	Prilog 2	4. prosinca 2014.	mvakata
Prilog 1	Prilozi Programu	3. prosinca 2014.		Ares(2014)4 063 8 95	Prilog 1	4. prosinca 2014.	mvakata
Izvješće o ex ante evaluaciji	Izvješće ex ante evaluacije	3. prosinca 2014.		Ares(2014)4 063 8 95	Izvješće o ex ante evaluaciji	4. prosinca 2014.	mvakata